

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ М. П. ДРАГОМАНОВА

Кафедра практичної психології

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Декан педагогічного факультету
Олефіренко Т.О.
(підпис)
«31» серпня 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
нормативної навчальної дисципліни

«Основи психотерапії»

освітнього рівня бакалавр
(назва освітнього рівня)

галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки
(шифр і назва галузі знань)

спеціальності 053 Психологія
(код і назва спеціальності)

ОПП Практична психологія

Шифр за навчальним планом ПП17

Київ 2022

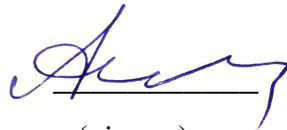
Робоча програма розроблена на підставі навчальної програми «*Основи психотерапії*», затвердженої на засіданні Вченої ради НПУ імені М. П. Драгоманова.

Розробники: *Унінець І.М.*, доктор філософії (Ph.D), доцент, доцент кафедри практичної психології;
Халько М.С., старший викладач кафедри практичної психології

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри практичної психології

“30” серпня 2022 року, протокол № 2.

Завідувач кафедри

(підпис)

Митник О.Я.

1. Опис навчальної дисципліни

Загальні характеристики дисципліни	Навчальне навантаження з дисципліни		Методи навчання і форми контролю
Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки	Кількість кредитів - 5		Методи навчання Пояснювально-ілюстративні методи. Інтерактивні методи: мікрвикладання, інверсії, емпатії, інциденту Рольовий тренінг. Розв'язування психологічних завдань. Форми поточного контролю: МКР, ІНДЗ Форма підсумкового контролю: <i>екзамен</i>
Спеціальність (код, назва) 0.53 «Психологія»	Загальна кількість годин - 150		
	<i>Денна</i>	<i>Заочна</i>	
Освітній ступень: «бакалавр»	Лекції:		
	30	14	
	Семінарські (практичні) заняття:		
Нормативна	20 год – с.	6 год – практик, 4 год. – сем.	
	Лабораторні заняття:		
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом: 3-й	24		
	Індивідуальна робота:		
Семестр: 6-й			
	Самостійна робота:		
Тижневе навантаження (год.) 3 год - аудиторне: 4 год - самостійна робота	76	126	
	Співвідношення аудиторних годин і годин СРС:		
Мова навчання - укр.	49%:51%	16% : 84%	

Предметом вивчення навчальної дисципліни є інструменти та засоби впливу на особистість при виникненні порушень когнітивної, емоційно-вольової, поведінкової, особистісної, міжособистісної сфер психіки людини.

Міждисциплінарні зв'язки.

Зміст курсу «Основи психотерапії» ґрунтується на знаннях і вміннях студентів, отриманих у ході вивчення таких дисциплін, як: історія психології,

психологія особистості, вікова, загальна, педагогічна, соціальна психологія. Даний курс тісно пов'язаний з навчальними предметами «Психологічне консультування» та «Психокорекція», «Психодіагностика», «Психологічне консультування», «Реабілітаційна психологія».

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу є ознайомлення студентів з теоретико-методологічними засадами психотерапії, основними напрямками психотерапії; формування базових уявлень про психотерапевтичний процес, методи, техніки психотерапії; розкриття особливостей зарубіжного та вітчизняного досвіду у галузі психотерапії, а також роль і можливості психолога у проведенні психотерапевтичних процедур та заходів.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Основи психотерапії» є:

- формування уявлень щодо психотерапії як науки та її ролі в сучасному суспільстві;
- формування у студентів системи основних понять дисципліни та уявлення про місце психотерапії в структурі практичної допомоги;
- формування уявлення щодо основних сучасних напрямків психотерапії;
- формування уявлення про особливості консультативного та психотерапевтичного процесу;
- ознайомлення студентів з найбільш відомими психотерапевтичними методами та техніками;
- забезпечення засвоєння етичних норм, які є обов'язковими для діяльності психотерапевта;
- дати студентам загальне уявлення про галузі застосування психотерапії в клінічній практиці;
- формування цілісного погляду на світ, осмислення самого себе, своєї ролі і місця в навколишньому світі

II. Основні результати навчання та компетентності, які вони формують:

Результати навчання	Компетентності
ПРН1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання	ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ПРН2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань	ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ПРН19. Здатність продемонструвати знання і розуміння предметної галузі	ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ПРН9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної	ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним.
	ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
	ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання ПРН11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій. ПРН24. Здатність продемонструвати знання й уміння щодо визначення видів діяльності практичних психологів, їх основних методів роботи; розрізнення категорій клієнтів, які звертаються за психологічною допомогою; орієнтуватися у різних ситуаціях міжособистісної взаємодії; на партнера, виявляти поважне, доброзичливе безоціночне ставлення до нього, враховуючи його стан та можливості; формулювати і структурувати психологічні дані у формі письмового протоколу.	ФК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології ФК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків. ФК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел ФК12. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку

III. Тематичний план дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 5 кредитів ЄКТС: 150 годин.

№ з/п	Назви модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)						Кількість годин (заочна(вечірня) форма навчання)					
		Аудиторні	Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	СРС	Аудиторні	Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	СРС
Змістовий модуль I. Психотерапія як професійна діяльність													
1	Т.1.1 Поняття, предмет психотерапії та історичний нарис розвитку психотерапії як науки	4	2		1	1	6	1	1				6
2	Т.1.2.Особливості психотерапевтичного процесу	4	2		1	1	6	1	1				6
3	Т.1.3 Основні форми	4	2		1	1	6	1	1				6

	роботи психотерапевта											
4	Т.1.4 Методи психотерапії	4	2		1	1	6	1	1			6
5	МКР № 1						2					2
Разом за змістовим модулем 1:		16	8		4	4	26	4	4			26
Змістовий модуль II Основні напрямки та концепції психотерапії												
6	Т.2.1 Основні теоретико-методичні напрями психотерапії	4	2		1	1	6	2	1		1	6
7	Т.2.2 Основні положення та методи психоаналітичної терапії	4	2		1	1	6	2	1	1		6
8	Т.2.3 Особливості та методи психодинамічної терапії	4	2		1	1	6	2	1		1	6
9	Т.2.4 Позитивна психотерапія Н.Пезешкіана	5	2		1	2	6	2	1	1		6
10	Т.2.5 Загальна характеристика методів клієнт-центрованої терапії	5	2		2	1	6	2	1		1	6
11	Т.2. 6 Особливості та методи поведінкової терапії	5	2		2	1	6	1	1			6
12	Т.2. 7 Основні положення та методи когнітивної психотерапії	4	2		1	1	6	1	1			6
13	Т.2. 8 Особливості дитячої психотерапії	4	2		1	1	6	1	1			8
14	Т.2.9 Системна сімейна психотерапія	4	1		1	2	6	1	1			8
15	Т.2.10 Тілесно-орієнтована терапія.	4	1		1	2	6	1		1		8
16	Т.2.11 Нові підходи у психотерапії	3	1		1	1	6	1		1		8
17	Т 2.12 Екзистенційна психотерапія	4	1		1	2	6	2	1		1	8
18	Т2.13 Загальний підхід до терапії в гештальт психології	4	1		1	2	6	1		1		8
19	Т.2.14 Проблема ефективності терапії: критерії та методи оцінки	4	1		1	2	8	1		1		8
20	МКР № 2						2					2
Разом за змістовим модулем 2:		58	22		16	20	88	20	10	6	4	100
Разом годин:		74	30		20	24	76	24	14	6	4	126

IV. Зміст дисципліни

№ з/п	3.1. Назва модулів, тем та їх зміст	К-сть годин	
		Всього	в т.ч. лекцій
1.	Змістовий модуль 1. Психотерапія як суспільне явище	30	8
1.1	Тема 1. Поняття та предмет психотерапії та історичний нарис розвитку психотерапії як науки. Сутність, об'єкт і предмет психотерапії. Цілісний підхід до хвороб. Медична та немедична психотерапія. Види терапевтичної допомоги. Категорії психотерапевтичної практики. Проблемна та особистісна спрямованість терапевтичної допомоги. Формування запиту клієнта. Етапи психотерапевтичного процесу. Базові принципи та завдання психотерапії. Етичні засади терапевтичної роботи Теоретичні основи психотерапії. Психологічні та психофізіологічні аспекти психотерапії. Історія становлення психотерапії, її предмет і завдання Теоретичні основи психотерапії. Основні етапи становлення психотерапії в історії. Науковий статус сучасної психотерапії.. Класифікація видів психотерапії. Варіанти класифікації систем, напрямків та методів психотерапії. Ф.Месмер, М. Кляйн, А.Фрейд, К. Юнг, Е. Еріксон, К. Роджерс та їх роль у розвитку психотерапії як науки. Основні напрями психотерапії в сучасному суспільстві. <i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> • основні: [1,2,3,4,5,6,7,8,9,11] • додаткові: [1,4,8,9,10,12-21,28,30,33-35]	4	2
1.2	Тема 2. Особливості психотерапевтичного процесу Предмет, методи психотерапії. Вимоги до психотерапевта. Предмет психотерапії. Завдання психотерапії. Історія виникнення і розвиток психотерапії. Класифікація методів психотерапії. Пацієнти, що отримують психотерапевтичну допомогу. Вимоги до психотерапевта. Загальні положення психотерапевтичної практики. <i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> - основні [2, 3, 7, 8, 10]; - допоміжні [4, 5, 8, 11].	4	2
1.3	Тема 3. Основні форми роботи психотерапевта Процес психотерапевтичної взаємодії. Індивідуальна та групова психотерапія, довготермінова психотерапія. Спеціальні методи групової психотерапії. Підтримуюча психотерапія: її мета і показання для застосування. <i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> - основні [3, 4, 5, 8, 12. 14]; - допоміжні [3,7,8,9,10,11,12]	4	2
1.4	Тема 4. Методи психотерапії	4	2

	Метод казкотерапії. Метод музикотерапії. Метод арттерапії. Метод бібліотерапії. Метод природотерапії. Метод психодрами. Актуалізація внутрішньої проблематики у грі та лікувальний вплив ігрового процесу. Терапія творчим самовираженням, показання, успішність застосування методу. <i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> • основні: [1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,25,31]; • додаткові: [2,4,6-8,21-23].		
II	Змістовий модуль II. Основні напрямки та концепції психотерапії	58	22
2.1	Тема 5. Основні теоретико-методичні напрями психотерапії Теоретичні основи психоаналізу. Основні правила психодинамічної психотерапії. Основні стадії психоаналізу. Базисні техніки: метод вільних асоціацій, аналіз сновідень, інтерпретація, аналіз опору, аналіз переносу. Різновиди психоаналізу у сучасній психотерапії. <i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> • основні: [1,2,3,4,5,6,7,8,9,11]; • додаткові: [15,28,35].	4	2
2.2	Тема 6. Основні положення та методи психоаналітичної терапії Теоретичні передумови розвитку психодинамічної психотерапії. Техніки психодинамічної психотерапії. Аналіз особистісної динаміки. Теорія об'єктних відносин. <i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> • основні: [1,2,3,4,5,6,7,8,9,11]; • додаткові: [15,28,35].	4	2
2.3	Тема 7. Особливості та методи психодинамічної терапії Психодинамічна концепція З.Фрейда. Положення та психотехніки. Психодинамічна теорія Юнга. Психотерапевтичний процес, структура особистості, періоди життєвого циклу за Юнгом. Основні положення адлеріанського вчення. Особливості психотерапевтичного процесу. Логотерапія. Поняття гуманістичного психоаналізу Фрома. Концепція К.Хорні. Мета характерологічного аналізу. Психотерапія міжособистісних стосунків Г.Селлівана. Теорія трансактного аналізу Берна. Значення рольових стосунків. Мета психотерапевтичного процесу. <i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> • основні: [1,2,3,4,5,6,7,8,9,11, 53-55]; • додаткові: [15,28,35].	4	2
2.4	Тема 8. Позитивна психотерапія Н.Пезешкіана Загальна характеристика методу. Модель балансу. 5-ти крокова модель психотерапії. Актуальні здібності. ДАО. Дослідження макрота мікротравм. Структура особистості за Е.Берном. Техніки. <i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> - основні [3, 4, 5, 8, 12. 14), 20]; - допоміжні [3,7,8,9,10,11,12].	5	2

2.5	Тема 9. Загальна характеристика методів клієнт-центрованої терапії Феноменологічний підхід як основа клієнт-центрованої терапії. Стадії терапевтичного процесу: заблокованість внутрішньої комунікації, самовираження, саморозкриття, конгруентність, особистісні зміни. Базові психотехніки: установа конгруентності, вербалізація, відображення емоцій. Групова психотерапія. <i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> • основні: [1,2,3,4,5,6,7,8,9,11,32,40] • додаткові: [15,28,35].	5	2
2.6	Тема 10. Особливості та методи поведінкової терапії Загальна характеристика поведінкового напрямку в психотерапії. Основні поняття поведінкової психотерапії. Теоретичні основи поведінкової терапії. Цілі, вимоги до клієнта та терапевта у поведінковій психотерапії. Особливості методів поведінкової психотерапії. <i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> • основні: [1,2,3,4,5,6,7,8,9,11]; • додаткові: [2, 9,12,16,19].	5	2
2.7	Тема 11. Основні положення та методи когнітивної психотерапії Теоретичні основи когнітивної терапії. Основні правила когнітивної психотерапії. Практика та прикладні аспекти когнітивної психотерапії. Раціонально-емотивна терапія А. Елліса. Когнітивна психотерапія А.Бека. Психологічна допомога при емоційних розладах. <i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> • основні: [1,2,3,4,5,6,7,8,9,11,28, 48,50]; • додаткові: [15,28,35].	4	2
2.8	Тема 12. Особливості дитячої психотерапії Основні поняття і принципи дитячої психотерапії. Теорія об'єктних відносин М.Кляйн і її розвиток. Школа Его-психології А.Фрейд. Гештальт-терапія з дітьми. Символдрама: кататимно-імагінативна психотерапія дітей. Ігрова терапія. Пісочна терапія. <i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> • основні: [1,2,3,4,5,6,7,8,9,11,24,25,31,53,58]; • додаткові: [2, 9,12,16,19].	4	2
2.9	Тема 13. Системна сімейна психотерапія. Сімейна терапія як теорія соціальної роботи. Напрями сімейної терапії (структурна сімейна терапія, стратегічний, когнітивно-біхевіористський, екзистенційний підхід). Теоретичні положення. Етапи процесу сімейної терапії. Техніки сімейної терапії. <i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> • основні: [1,2,3,4,5,6,7,8,9,11,19,41,42,56,58]; • додаткові: [15,28,35].	4	1
2.10	Тема 14. Тілесно-орієнтована терапія Загальна характеристика напрямку. Мета, межі, результат. Мова тіла у		

	традиційній обстановці. Тілесний діалог у розширеній обстановці. Метод і техніки роботи. Ідеї В. Райха – джерело тілесно-орієнтованої терапії. Підхід А. Лоуена до вирішення психологічних конфліктів. Техніки біоенергетичного аналізу. М.Фельденкрайз. Ида Ролф рольфінг, Герда Бойсен біодінаміка, Франц Александер - психосоматична медицина, Мэрион Розен розен-метод. Танатотерапія. Крикотерапія. Сміхотерапія. Музикотерапія. <i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> • основні: [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9]; • додаткові: [1,2, 5, 10,14,27,30-35].	4	1
2.11	Тема 15. Нові підходи у психотерапії Постмодерністські ідеї в психотерапії. Емпіричні підходи в сучасній психотерапії. Нейролінгвістичне програмування. Критичний аналіз трансперсональної психотерапії С.Грофа. Холотропне дихання. Аверсивна терапія О.Довженко. <i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> • основні: [1,2,3,4,5,6,7,8,9, 11]; • додаткові: [15,28,35].	3	1
2.12	Тема 16. Екзистенційний напрямок Цілі терапії. Допомогти клієнту знайти сенс життя, усвідомити особистісну свободу, відповідальність і відкрити свій потенціал як особистості. А також визнання особистості клієнта і його долі найважливішою, унікальною. Позиція психолога. Розуміння клієнта в термінах його власного життєвого світу. Вимоги та очікування від клієнта. Допомога клієнту прийняти свій феноменологічний світ, усвідомити реальність своїх усвідомлених або неусвідомлюваних виборів і їх наслідків <i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> • основні: [1,2,3,4,5,6,7,8,9, 11]; • додаткові: [1,2, 5, 10,14,27,30-35].	4	1
2.13	Тема 17. Загальний підхід до терапії в гештальт-психології. Теоретико-методологічні засади гештальттерапії. Поняття гештальту. Відкритий і закритий гештальт. Основні принципи гештальттерапії. Техніки. Групова робота. Базові цінності гештальттерапії. Поняття «цикл контакту». Зриви циклу контакту (опори в гештальті). Терапевтичні стосунки в гештальттерапії. Групова гештальттерапія. <i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> • основні: [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9]; • додаткові: 15,28,35].	4	1
2.14	Тема 18. Проблема ефективності терапії: критерії та методи оцінки Чинники, що визначають ефективність психотерапії. Очікування клієнта. Готовність клієнта до співпраці. Специфіка дії конкретних методів психотерапії. <i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> • основні: [1,2,3,4,5,6,7,8,9,11,33]; • додаткові: [2, 9,12,16,19].	4	1

4.2. Плани семінарських, практичних та лабораторних занять

Змістовий модуль 1. Психотерапія як суспільне явище

Лабораторне заняття 1 (тема І.1). *Поняття та предмет психотерапії та історичний нарис розвитку психотерапії як науки. (1 год)*

1. Формування запиту клієнта.
2. Етапи психотерапевтичного процесу.

Рекомендовані інформаційні джерела

- *основні:* [2,4, 6,11,15,18,20,21,22];
- *додаткові:* [15,28,35].

Семінарське заняття 2 (тема І.2). *Особливості психотерапевтичного процесу (1 год)*

1. Класифікація методів психотерапії.
2. Пацієнти, що отримують психотерапевтичну допомогу.

Рекомендовані інформаційні джерела:

- *основні* [2, 3, 7, 8, 10];
- *допоміжні* [4, 5, 8, 11].

Лабораторне заняття 2 (тема І.2). *Особливості психотерапевтичного процесу (1 год)*

1. Вимоги до психотерапевта.
2. Загальні положення психотерапевтичної практики.

Рекомендовані інформаційні джерела

- *основні:* [2,4, 6,11,15,18,20,21,22];
- *додаткові:* [15,28,35].

Семінарське заняття 3 (тема І.3). *Основні форми роботи психотерапевта (1 год)*

1. Процес психотерапевтичної взаємодії.
2. Індивідуальна та групова психотерапія, довготермінова психотерапія.

Рекомендовані інформаційні джерела

- *основні* [3, 4, 5, 8, 12, 14];
- *допоміжні* [3,7,8,9,10,11,12]

Лабораторне заняття 3 (тема І.3). *Основні форми роботи психотерапевта (1 год)*

1. Спеціальні методи групової психотерапії.
2. Підтримуюча психотерапія: її мета і показання для застосування.

Рекомендовані інформаційні джерела

- *основні* [3, 4, 5, 8, 12, 14];
- *допоміжні* [3,7,8,9,10,11,12]

Лабораторне заняття 4.1 (тема І.4). *Методи психотерапії (1 год)* **Методи психотерапії**

1. Метод казкотерапії. Метод музикотерапії. Метод арттерапії.
2. Метод бібліотерапії. Метод природотерапії. Метод психодрами.
3. Актуалізація внутрішньої проблематики у грі та лікувальний вплив ігрового процесу.
4. Терапія творчим самовираженням, показання, успішність застосування методу.

Рекомендовані інформаційні джерела:

- **основні:** [1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,25,31];
- **додаткові:** [2,4,6-8,21-23].

Змістовий модуль 2. Основні напрямки та концепції психотерапії

Семінарське заняття 5 (тема 2.1). Основні теоретико-методичні напрями психотерапії

(1 год)

1. Теоретичні основи психоаналізу.
2. Основні правила психодинамічної психотерапії.
3. Основні стадії психоаналізу.
4. Базисні техніки: метод вільних асоціацій, аналіз сновідінь, інтерпретація, аналіз опору, аналіз переносу.
5. Різновиди психоаналізу у сучасній психотерапії.

Рекомендовані інформаційні джерела:

- **основні:** [1,2,3,4,5,6,7,8,9,11];
- **додаткові:** [15,28,35].

Лабораторне заняття 5 (тема 2.1). Основні теоретико-методичні напрями психотерапії (1 год)

1. Базисні техніки: метод вільних асоціацій, аналіз сновідінь, інтерпретація, аналіз опору, аналіз переносу.
2. Різновиди психоаналізу у сучасній психотерапії.

Рекомендовані інформаційні джерела:

- **основні:** [1,2,3,4,5,6,7,8,9,11];
- **додаткові:** [15,28,35].

Семінарське заняття 6 (тема 2.2). Основні положення та методи психоаналітичної терапії (1 год)

Тема 6. Основні положення та методи психоаналітичної терапії

1. Теоретичні передумови розвитку психодинамічної психотерапії.
2. Техніки психодинамічної психотерапії.

Рекомендовані інформаційні джерела:

- **основні:** [1,2,3,4,5,6,7,8,9,11];
- **додаткові:** [15,28,35].

Лабораторне заняття 6 (тема 2.2). Основні положення та методи психоаналітичної терапії (1 год)

1. Аналіз особистісної динаміки.

2. Теорія об'єктних відносин.

Рекомендовані інформаційні джерела:

- **основні:** [1,2,3,4,5,6,7,8,9,11];
- **додаткові:** [15,28,35].

Семінарське заняття 7 (тема 2.3). Особливості та методи психодинамічної терапії (1 год)

1. Психодинамічна концепція З.Фрейда.
2. Положення та психотехніки.
3. Психодинамічна теорія Юнга. Психотерапевтичний процес, структура особистості, періоди життєвого циклу за Юнгом.
4. Основні положення адлеріанського вчення.

Рекомендовані інформаційні джерела:

- **основні:** [1,2,3,4,5,6,7,8,9,11, 53-55];
- **додаткові:** [15,28,35].

Лабораторне заняття 7 (тема 2.3). Особливості та методи психодинамічної терапії (1 год)

1. Особливості психотерапевтичного процесу.
2. Логотерапія.
3. Поняття гуманістичного психоаналізу Фрома.
4. Концепція К.Хорні.
5. Мета характерологічного аналізу.
6. Психотерапія міжособистісних стосунків Г.Селлівана.
7. Теорія трансактного аналізу Берна. Значення рольових стосунків. Мета психотерапевтичного процесу.

Рекомендовані інформаційні джерела:

- **основні:** [1,2,3,4,5,6,7,8,9,11, 53-55];
- **додаткові:** [15,28,35].

Семінарське заняття 8 (тема 2.4). Позитивна психотерапія Н.Пезешкіана (1 год)

1. Загальна характеристика методу.
2. Модель балансу.
3. 5-ти крокова модель психотерапії.
4. Актуальні здібності.

Рекомендовані інформаційні джерела:

- **основні** (3, 4, 5, 8, 12, 14, 20);
- **допоміжні** (3,7,8,9,10,11,12).

Лабораторне заняття 8 (тема 2.4). Позитивна психотерапія Н.Пезешкіана (2 год)

1. ДАО.
2. Дослідження макро- та мікротравм.
3. Структура особистості за Е.Берном.
4. Техніки.

Рекомендовані інформаційні джерела:

- основні (3, 4, 5, 8, 12, 14, 20);
- допоміжні (3,7,8,9,10,11,12).

Семінарське заняття 9 (тема 2.5). Загальна характеристика методів клієнт-центрованої терапії (1 год)

1. Феноменологічний підхід як основа клієнт-центрованої терапії.
2. Стадії терапевтичного процесу: заблокованість внутрішньої комунікації, самовираження, саморозкриття, конгруентність, особистісні зміни.

Рекомендовані інформаційні джерела:

- **основні:** [1,2,3,4,5,6,7,8,9,11,32,40]
- **додаткові:** [15,28,35].

Лабораторне заняття 9 (тема 2.5). Загальна характеристика методів клієнт-центрованої терапії (1 год)

1. Базові психотехніки: установлення конгруентності, вербалізація, відображення емоцій.
2. Групова психотерапія.

Рекомендовані інформаційні джерела:

- **основні:** [1,2,3,4,5,6,7,8,9,11,32,40]
- **додаткові:** [15,28,35].

Семінарське заняття 10 (тема 2.6). Особливості та методи поведінкової терапії

(1 год)

1. Загальна характеристика поведінкового напрямку в психотерапії.
2. Основні поняття поведінкової психотерапії.

Рекомендовані інформаційні джерела:

- **основні:** [1,2,3,4,5,6,7,8,9,11];
- **додаткові:** [2, 9,12,16,19].

Особливості та методи поведінкової терапії

Загальна характеристика поведінкового напрямку в психотерапії. Основні поняття поведінкової психотерапії. Теоретичні основи поведінкової терапії. Цілі, вимоги до клієнта та терапевта у поведінковій психотерапії. Особливості методів поведінкової психотерапії.

Рекомендовані інформаційні джерела:

- **основні:** [1,2,3,4,5,6,7,8,9,11];
- **додаткові:** [2, 9,12,16,19].

Лабораторне заняття 10 (тема 2.6). Особливості та методи поведінкової терапії

(1 год)

1. Теоретичні основи поведінкової терапії.
2. Цілі, вимоги до клієнта та терапевта у поведінковій психотерапії.
3. Особливості методів поведінкової психотерапії.

Рекомендовані інформаційні джерела:

- **основні:** [1,2,3,4,5,6,7,8,9,11];
- **додаткові:** [2, 9,12,16,19].

Семінарське заняття 11 (тема 2.7). Основні положення та методи когнітивної психотерапії (1 год)

1. Теоретичні основи когнітивної терапії.
2. Основні правила когнітивної психотерапії.
3. Практика та прикладні аспекти когнітивної психотерапії.
4. Феноменологічний підхід як основа клієнт-центрованої терапії.

Рекомендовані інформаційні джерела:

- **основні:** [1,2,3,4,5,6,7,8,9,11,28, 48,50];
- **додаткові:** [15,28,35].

Лабораторне заняття 11 (тема 2.7). Основні положення та методи когнітивної психотерапії (1 год)

1. Раціонально-емотивна терапія А. Елліса.
2. Когнітивна психотерапія А.Бека.
3. Психологічна допомога при емоційних розладах.

Рекомендовані інформаційні джерела:

- **основні:** [1,2,3,4,5,6,7,8,9,11,28, 48,50];
- **додаткові:** [15,28,35].

Семінарське заняття 12 (тема 2.8). Особливості дитячої психотерапії (1 год)

1. Основні поняття і принципи дитячої психотерапії.
2. Теорія об'єктних відносин М.Кляйн і її розвиток.
3. Школа Его-психології А.Фрейд.

Рекомендовані інформаційні джерела:

- **основні:** [1,2,3,4,5,6,7,8,9,11,24,25,31,53,58];
- **додаткові:** [2, 9,12,16,19].

Лабораторне заняття 12 (тема 2.8). Особливості дитячої психотерапії (1 год)

1. Гештальт-терапія з дітьми.
2. Символдрама: кататимно-імагінативна психотерапія дітей.
3. Ігрова терапія. Пісочна терапія.

Рекомендовані інформаційні джерела:

- **основні:** [1,2,3,4,5,6,7,8,9,11,24,25,31,53,58];
- **додаткові:** [2, 9,12,16,19].

Семінарське заняття 13 (тема 2.9). Системна сімейна психотерапія.(1 год)

1. Сімейна терапія як теорія соціальної роботи.
2. Напрями сімейної терапії (структурна сімейна терапія, стратегічний, когнітивно-біхевіористський, екзистенційний підхід).

Рекомендовані інформаційні джерела:

- **основні:** [1,2,3,4,5,6,7,8,9,11,19,41,42,56,58];
- **додаткові:** [15,28,35].

Лабораторне заняття 13 (тема 2.9). Системна сімейна психотерапія. (1 год)

1. Теоретичні положення.
2. Етапи процесу сімейної терапії.
3. Техніки сімейної терапії.

Рекомендовані інформаційні джерела:

- **основні:** [1,2,3,4,5,6,7,8,9,11,19,41,42,56,58];
- **додаткові:** [15,28,35].

Семінарське заняття 14 (тема 2.10). Тілесно-орієнтована терапія (1 год)

1. Загальна характеристика напрямку. Мета, межі, результат.
2. Мова тіла у традиційній обстановці.
3. Тілесний діалог у розширеній обстановці. Метод і техніки роботи.
4. Ідеї В. Райха – джерело тілесно-орієнтованої терапії.
5. Підхід А. Лоуена до вирішення психологічних конфліктів.
6. Техніки біоенергетичного аналізу.

Рекомендовані інформаційні джерела:

- **основні:** [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9];
- **додаткові:** [1,2, 5, 10,14,27,30-35].

Лабораторне заняття 14 (тема 2.10). Тілесно-орієнтована терапія (1 год)

1. М.Фельденкрайз. Ида Ролф рольфінг, Герда Бойсен біодінаміка, Франц Александер - психосоматична медицина, Мэрион Розен розен-метод.
2. Танатотерапія. Крикотерапія. Сміхотерапія.
3. Музикотерапія.

Рекомендовані інформаційні джерела:

- **основні:** [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9];
- **додаткові:** [1,2, 5, 10,14,27,30-35].

Семінарське заняття 15 (тема 2.11). Нові підходи у психотерапії 1 год)

1. Постмодерністські ідеї в психотерапії.
2. Емпіричні підходи в сучасній психотерапії.
3. Нейролінгвістичне програмування

Рекомендовані інформаційні джерела:

- **основні:** [1,2,3,4,5,6,7,8,9, 11];
- **додаткові:** [15,28,35].

Лабораторне заняття 15 (тема 2.11). Нові підходи у психотерапії (1 год)

1. Критичний аналіз трансперсональної психотерапії С.Грофа.
2. Холотропне дихання.
3. Аверсивна терапія О.Довженко.

Рекомендовані інформаційні джерела:

- **основні:** [1,2,3,4,5,6,7,8,9, 11];
- **додаткові:** [15,28,35].

Семінарське заняття 16 (тема 2.12). Екзистенційний напрямок (1 год)

1. Цілі терапії.
2. Допомогти клієнту знайти сенс життя, усвідомити особистісну свободу, відповідальність і відкрити свій потенціал як особистості. А також визнання особистості клієнта і його долі найважливішою, унікальною.

Рекомендовані інформаційні джерела:

- **основні:** [1,2,3,4,5,6,7,8,9, 11];
- **додаткові:** [1,2, 5, 10,14,27,30-35].

Лабораторне заняття 16 (тема 2.12). Екзистенційний напрямок (2 год)

1. Позиція психолога. Розуміння клієнта в термінах його власного життєвого світу.
2. Вимоги та очікування від клієнта. Допомога клієнту прийняти свій феноменологічний світ, усвідомити реальність своїх усвідомлених або неусвідомлюваних виборів і їх наслідків

Рекомендовані інформаційні джерела:

- **основні:** [1,2,3,4,5,6,7,8,9, 11];
- **додаткові:** [1,2, 5, 10,14,27,30-35].

Семінарське заняття 17 (тема 2.13). Загальний підхід до терапії в гештальт-психології. (1 год)

1. Теоретико-методологічні засади гештальттерапії.
2. Поняття гештальту. Відкритий і закритий гештальт.
3. Основні принципи гештальттерапії. Техніки. Цілі терапії.

Рекомендовані інформаційні джерела:

- **основні:** [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9];
- **додаткові:** 15,28,35].

Лабораторне заняття 17 (тема 2.13). Загальний підхід до терапії в гештальт-психології.

(1 год)

1. Групова робота. Базові цінності гештальттерапії.
2. Поняття «цикл контакту». Зриви циклу контакту (опори в гештальті).
3. Терапевтичні стосунки в гештальттерапії.
4. Групова гештальттерапія.

Рекомендовані інформаційні джерела:

- **основні:** [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9];

- **додаткові:** [15,28,35].

Семінарське заняття 18 (тема 2.14). Проблема ефективності терапії: критерії та методи оцінки (1 год)

1. Чинники, що визначають ефективність психотерапії.
2. Очікування клієнта.

Рекомендовані інформаційні джерела:

- **основні:** [1,2,3,4,5,6,7,8,9,11,33];
- **додаткові:** [2, 9,12,16,19].

Лабораторне заняття 18 (тема 2.14). Екзистенційний напрямок (1 год)

1. Готовність клієнта до співпраці.
2. Специфіка дії конкретних методів психотерапії.

Рекомендовані інформаційні джерела:

- **основні:** [1,2,3,4,5,6,7,8,9,11,33];
- **додаткові:** [2, 9,12,16,19].

3.3. Організація самостійної роботи студентів

№ з/п	Зміст завдання	Форма звітності
1.	Визначіть загальну мету психотерапії.	Доповідь на з. 1 (модуль 1)
2.	Уточніть завдання професійної діяльності психотерапевта	Доповідь на з. 2 (модуль 1)
3.	Охарактеризуйте напрями розвитку гуманістичної психотерапії.	Доповідь на з. 3 (модуль 1)
4.	Розкрийте сутність первинної психотерапії.	Доповідь на з. 4 (модуль 1) Захист проектів на з. 5 (модуль 1)
5.	Охарактеризуйте процесуальні моделі психодинамічної терапії.	Доповідь на з. 1 (модуль 2)
6.	Розкрийте сутність механізму «вільного асоціювання».	Доповідь на з. 2 (модуль 2)
7.	Визначіть теоретичні основи класичного психоаналізу	Доповідь на з. 3 (модуль 2)
8.	Охарактеризуйте особливості супервізії.	Доповідь на з. 4 (модуль 2)
9.	Розкрийте роль психотерапевтичної метафори в контексті аналітичної психології К. Юнга.	Доповідь на з. 5 (модуль 2)
10.	Назвіть компоненти структури цілісної особистості в аналітичній психології.	Доповідь на з. 6 (модуль 2)
11.	Поясніть, чому психодинамічну терапію називають «терапією, зорієнтованою на інсайт»?	Доповідь на з. 7 (модуль 2)
12.	Охарактеризуйте основні невротичні симптоми	Доповідь на з. 8

	визначені К. Хорні.	(модуль 2)
13.	Сформулюйте основні положення індивідуальної психотерапії А. Адлера.	Доповідь на з. 9 (модуль 2)
14.	Охарактеризуйте «базові помилки» в міфічних історіях особистості у психотерапевтичному процесі індивідуальної психотерапії.	Доповідь на з. 10 (модуль 2)
15.	Розкрийте сутність положень у індивідуальній психотерапії про «стиль життя».	Доповідь на з. 11 (модуль 2)
16.	Визначіть етапи психотерапії у психотерапевтичній моделі А. Адлера.	Доповідь на з. 12 (модуль 2)
17.	Розкрийте сутність трансактного аналізу.	Доповідь на з. 13 (модуль 2)
18.	Охарактеризуйте життєві позиції у трансактному аналізі.	Доповідь на з. 14 (модуль 2)
19.	Яка ефективність впливу на особистість інтерперсональної психотерапії Г. Саллівена?	Доповідь на з. 15 (модуль 2)
20.	Проаналізуйте ігри, які є активними трансакціями.	Доповідь на з. 16 (модуль 2)
21.	Опишіть стадії консультативного процесу в теорії К. Роджерса.	Доповідь на з. 17 (модуль 2)
22.	Визначіть базову «теоретичну метафору» в психотерапевтичному процесі К. Роджерса.	Доповідь на з. 18 (модуль 2)
23.	Проблема «відповідальності» є основною проблемою логотерапії. Поясніть дані твердження.	Доповідь на з. 19 (модуль 2)
24.	Сформулюйте основні принципи психотерапії центрованої на клієнті.	Доповідь на з. 20 (модуль 2)
25.	Визначіть «цінності», які виділяв В. Франкл в логотерапії.	Доповідь на з. 21 (модуль 2)
26.	Унікальний «сенс життя» людина знаходить в одній із трьох сфер. Які ці сфери?	Доповідь на з. 22 (модуль 2)
27.	Охарактеризуйте ідеї Ж. П. Сартра в контексті екзистенційного психоаналізу.	Доповідь на з. 23 (модуль 2)
28.	Мотиваційні, поведінкові й фізичні симптоми депресії пов'язані з когнітивними схемами. Чи вірне це твердження? Поясніть це твердження.	Доповідь на з. 24 (модуль 2)

V. Контроль якості знань студентів

5.1. Форми і методи поточного контролю

Доповіді, презентації студентів на практичних, лабораторних заняттях, виконання ІНДЗ, двох МКР.

Використання методів самостійної роботи студентів по осмисленню та засвоєнню матеріалу – самостійний пошук інформації, конспектування першоджерел, ведення психологічних тематичних словників.

Завдання до контрольної роботи (тестові завдання).

Модульна контрольна робота № 1

1. При психологічному підході до визначення психотерапії увага акцентується на:

- а) об'єкти впливу,
- б) предметі впливу,
- в) засобах впливу.

2. Дайте визначення психотерапії (медичний аспект).

3. За характером впливу психотерапія систематизується, як:

- а) пряма, непряма,
- б) індивідуальна, колективна, групова,
- в) гетерогенна, аутогенна,
- г) седативна, активуюча, амнезуюча.

4. Встановіть відповідність між психотерапевтичними напрямками та методами психотерапії:

- а) динамічний напрям а) навчіння
- б) гуманістичний напрям б) психоаналітичний метод
- в) поведінковий напрям в) створення цілісного образу "Я"

5. Психоаналіз за З.Фрейдом – це:

- а) метод психологічного дослідження, _
- б) метод психотерапії,
- в) світогляд,
- г) усе перераховане.

6. В основу гештальт-терапії покладено:

- а) психоаналіз,
- б) біхевіоризм,
- в) екзистенціалізм,
- г) усе перераховане.

1. Основою раціональної психотерапії є:

- а) роз'яснення,
- б) навчання,
- в) логічна аргументація,
- г) корекція особистості,
- д) деонтологія.

2. Основною у психотерапевтичній концепції К.Роджерса:

- а) психоаналіз,
- б) гештальт-терапія,
- в) терапія, центрована на клієнті,
- г) індивідуальна психотерапія.

3. Вкажіть основні техніки когнітивної терапії А.Бека.

10. Когнітивний дисонанс – це:

- а) метод когнітивної психотерапії,

- б) поняття когнітивної психології,
- в) соціально-психологічна теорія.

Модульна контрольна робота № 2

Варіант 1

1. Визначіть загальну мету психотерапії.
2. Уточніть завдання професійної діяльності психотерапевта.
3. Охарактеризуйте напрями розвитку гуманістичної психотерапії.
4. Розкрийте сутність первинної психотерапії.

Варіант 2

1. Охарактеризуйте процесуальні моделі психодинамічної терапії.
2. Розкрийте сутність механізму «вільного асоціювання».
3. Визначіть теоретичні основи класичного психоаналізу.
4. Охарактеризуйте особливості супервізії.

Варіант 3

1. Розкрийте роль психотерапевтичної метафори в контексті аналітичної психології К. Юнга.
2. Назвіть компоненти структури цілісної особистості в аналітичній психології.
3. Поясніть, чому психодинамічну терапію називають «терапією, зорієнтованою на інсайт»?
4. Охарактеризуйте основні невротичні симптоми визначені К. Хорні.

Варіант 4

1. Сформулюйте основні положення індивідуальної психотерапії А. Адлера.
2. Охарактеризуйте «базові помилки» в міфічних історіях особистості у психотерапевтичному процесі індивідуальної психотерапії.
3. Розкрийте сутність положень у індивідуальній психотерапії про «стиль життя».
4. Визначіть етапи психотерапії у психотерапевтичній моделі А. Адлера.

Варіант 5

1. Розкрийте сутність трансактного аналізу.
2. Охарактеризуйте життєві позиції у трансактному аналізі.
3. Яка ефективність впливу на особистість інтерперсональної психотерапії Г. Саллівена?
4. Проаналізуйте ігри, які є активними трансакціями.

Варіант 6

1. Опишіть стадії консультативного процесу в теорії К. Роджерса.
2. Визначіть базову «теоретичну метафору» в психотерапевтичному процесі К. Роджерса.
3. Проблема «відповідальності» є основною проблемою логотерапії. Поясніть дані твердження.
4. Сформулюйте основні принципи психотерапії центрованої на клієнті.

Варіант 7

1. Визначіть «цінності», які виділяв В. Франкл в логотерапії.
2. Унікальний «сенс життя» людина знаходить в одній із трьох сфер. Які ці сфери?

3. Охарактеризуйте ідеї Ж. П. Сартра в контексті екзистенційного психоаналізу.
4. Мотиваційні, поведінкові й фізичні симптоми депресії пов'язані з когнітивними схемами. Чи вірне це твердження? Поясніть це твердження.

5.2. **Форми і методи підсумкового контролю**

Форма підсумкового контролю – іспит.

Питання до іспиту

1. Сутність і завдання психотерапії.
2. Класифікація методів психотерапії.
3. Завдання психотерапевта.
4. Історичні аспекти розвитку психотерапії.
5. Психотерапія міжособистісних відносин в індивідуальній психотерапії.
6. Класифікація методів психотерапії.
7. Початок психотерапії: підготовка до психотерапії, терапевтичний контакт.
8. Психодинамічний напрям в психотерапії.
9. Терапевтичні техніки: вільні асоціації, перша психотерапевтична сесія, прояснення, відображення, інтерпретація, конфронтація.
10. Захисні механізми в «психодинамічному напрямку».
11. Мета і методи психотерапевтичного процесу в трансактному аналізі.
12. Техніки психоаналізу.
13. Гештальттерапія як напрям недирективної психотерапії.
14. Проблеми психотерапевтів: контрперенос, активність-пасивність терапевта.
15. Суть психодинамічної психотерапії.
16. Характеристика основних принципів гештальттерапії.
17. Короткострокова терапія: визначення й основні ознаки.
18. Психотерапевтичний процес в контексті гештальттерапії.
19. Стадії процесу короткострокової психотерапії: початкова, активна, завершальна.
20. Психотехніки в гештальттерапії.
21. Підтримуюча психотерапія: її мета й показання до застосування.
22. Характеристика опору і захисту в психоаналізі.
23. Казкотерапія як метод психотерапії.
24. Критичний аналіз гештальт-терапії.
25. Конструювання казки в казкотерапії.
26. Контрансфер в психоаналізі.
27. Психотерапія центрована на клієнта К. Роджерса.
28. Завдання психотерапевта в контерсті когнітивної терапії.
29. Аналіз сновидінь та помилкових дій у психоаналізі.
30. Характеристика основних принципів психотерапії центрованої на клієнта.
31. Основні підходи до психологічного аналізу сценарію життя особистості.
32. Завершення психотерапевтичного обстеження в психоаналізі.
33. Характеристика основних понять психотерапії центрованої на клієнта.
34. Супервізія – форма консультування психотерапевта.

35. Психотехніки у концепції К. Роджерса.
36. Особливості використання логотерапії у практичній психотерапевтичній роботі психолога.
37. Аналітична психотерапія К. Юнга.
38. Особливості казкотерапії як методу психотерапії.
39. Психотерапевтичний процес в контексті аналітичної психотерапії К.Юнга.
40. Поведінковий напрям у психотерапії.
41. Проблема відповідальності в гештальт-терапії.
42. Характеристика періодів життєвого циклу особистості в аналітичній психотерапії К. Юнга.
43. Загальна характеристика поведінкового напрямку в психотерапії.
44. Характеристика основних понять поведінкової психотерапії.
45. Групи зустрічей в психотерапії орієнтованої на клієнта.
46. Основні теоретичні засади аналітичної психотерапії К.Юнга.
47. Психотерапевтичний процес у рамках теорії поведінкової психотерапії.
48. Історія розвитку вчення про гіпноз і навіювання.
49. Індивідуальна психотерапія А. Адлера.
50. Позитивна психотерапія як новітня теорія в психотерапії.
51. Поведінковий напрям у психотерапії.
52. Психотерапевтичний процес обстеження пацієнта в індивідуальній психотерапії.
53. Особливості екзистенційної психотерапії.
54. Психодинамічні напрями в психотерапії.
55. Основні положення індивідуальної психотерапії А.Адлера.
56. Сутність та основні поняття екзистенційної психотерапії.
57. Особливості аутогенного тренування.
58. Поведінковий напрям у психотерапії.
59. Гуманістичний психоаналіз Е. Фромма.
60. Предмет, методи і види психотерапії.
61. Характеристика гуманістичного психоаналізу.
62. Особливості когнітивної психотерапії.
63. Характеристика плацебо терапії.
64. Характерологічний аналіз концепції К. Хорні.
65. Основні поняття та методи когнітивної психотерапії.
66. Сутність когнітивної психотерапії А. Бека.
67. Характеристика основних понять концепції К. Хорні.
68. Новітні течії в психотерапії.
69. Особливості дельфінотерапії.
70. Характеристика основних невротичних симптомів в концепції К. Хорні.

5.3. Критерії оцінювання знань студентів

Вимоги до знань та умінь студентів	Максимальна кількість балів, оцінка за шкалою ECTS

Повно й ґрунтовно володіє знаннями, фактичною інформацією та поняттєвим апаратом, в логічній послідовності передає знання першого та другого модуля з відповідним аналізом й узагальненням вивченого. Простежувався зв'язок теоретичного матеріалу з практикою.	А: 90 – 100 б.
Свідомо володіє знаннями, фактичною інформацією та поняттєвим апаратом, в логічній послідовності передає знання першого та другого модуля з відповідним аналізом й узагальненням вивченого.	В: 80 – 89 б.
Свідомо володіє знаннями, фактичною інформацією та поняттєвим апаратом. Проте відсутня логічна послідовність у викладі матеріалу, відсутні певні висновки щодо викладеної інформації.	С: 70 – 79 б.
Знання модулів передаються зазубреними з підручників (з конспекту) фразами. Відсутня логічна послідовність у викладі навчального матеріалу, відсутні певні висновки щодо викладеної інформації.	Д: 65 – 69 б.
Знання модуля передаються тільки за допомогою певних питань з боку викладача.	Е: 60 – 69 б.

Розрахунок максимальної кількості балів, що присвоюються студентам

Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
Виконання завдання для самостійної роботи (домашнього завдання)	5	2	10
Робота на семінарському (практичному) занятті (в тому числі доповідь, виступ, повідомлення, участь у дискусії)	5	2	10
ІНДЗ	20	1	20
Модульна контрольна робота	10	2	20
Іспит			40
максимальна кількість балів			100

VI. Навчально-методична карта дисципліни

Разом: 150 годин. Лекції: 30 год. Семінарські – 20 год. Лабораторні: 24 год. Самостійна робота: 76 год.

	I	II	III					VIII	X	XI	XII											
Модулі	I модуль							II модуль														
Лекції	2	2	2	2				2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1
Дати	17.09	24.09	15.10	15.10				09.11	09.11	16.11	26.11	10.12	10.12	12.12	12.12	17.12	17.12	20.12	20.12	22.12	22.12	
Теоретичні розділи	Психотерапія як суспільне явище							Основні напрямки та концепції психотерапії														
Теми лекцій	Поняття, предмет психотерапії та історичний	Особливості психотерапевтичного процесу	Основні форми роботи психотерапевта	Методи психотерапії				Основні теоретико-методичні напрями психотерапії	Основні положення та методи психоаналітичної	Особливості та методи психодинамічної терапії	Позитивна психотерапія Н.Пезешкіана	Загальна характеристика методів клієнт-центрованої терапії	Особливості та методи поведінкової терапії	Основні положення та методи когнітивної	Особливості дитячої психотерапії	Системна сімейна психотерапія	Тілесно-орієнтована терапія.	Нові підходи у психотерапії	Екзистенційна психотерапія	Загальний підхід до терапії в гештальт психології	Проблема ефективності	
	VI	VI	VI	VI	VI	VI	VI I	IX	IX	X	XI	XII	XII	XI II	X IV	X V	X VI	X VII	X VII	X VII	X VII	X VIII
Модулі	I модуль							II модуль														
	опрацювання теоретичного							опрацювання теоретичного матеріалу, індивідуальні завдання.														

Самостійна робота	матеріалу, індивідуальні завдання.	
Поточний контроль	МКР № 1 12.11.	МКР № 2 22.12.
Підсумкови й контроль	іспит	

VII. Основні й допоміжні інформаційні джерела для вивчення курсу

Основні

1. Бабелюк, О. В. Психологія травмуючих ситуацій [Текст] : [навч.-метод. посіб.] / Бабелюк О. В., Гоцуляк Н. Є. - Кам'янець-Подільський : Друкарня "Рута", 2021. - 107.
2. Бондарчук О.І. Бондарчук Л.І. Основи психології та педагогіки: Курс лекцій. – К.: МАУП, 2002. –168с.
3. Бурлачук Л.Ф.,Кочарян А.С,Жидко М.Е.Психотерапия: Учебник для вузов. – изд. 3-е, исправ. и доп.– СПб. : Питер, 2012. – 496с.
4. Волженцева, Ірина Вікторівна Загальна психологія (курс лекцій з навчальними тестовими завданнями) [Текст] : навч. посіб. у 2 ч. для студентів ЗВО спец. 053 Психологія, 012 Дошк. освіта / Ірина Волженцева, Наталія Харченко ; Ун-т Григорія Сковороди в Переяславі. - Переяслав : Домбровська Я. М., 2021 . Ч. 1. - 2021. - 393 с.
5. Волошенко, М. О. Психологія професійного спілкування [Текст] : навч. посіб. / М. О. Волошенко, О. В. Азаркіна. - Херсон : Олді плюс, 2021. - 278 с..
6. Глива Є. Вступ до психотерапії: навчальний посібник / Є. Глива. – К.: Кондор; Острого: Острозька академія, 2009. – 530 с.
7. Ільїна, Ніна Михайлівна. Загальна психологія: теорія та практикум [Текст] : підручник / Н. М. Ільїна, С. О. Мисник. - Суми : Університетська книга , 2021. - 369 с
8. Калина Н.Ф.Основы психоанализа.– М.:Рефл-бук; К.:Ваклер, 2001.352с.
9. Кальницька, Юлія Сергіївна. Соціальна психологія в Україні. Друга половина ХІХ- початок ХХ століття [Текст] : навч. посіб. (хрестоматія) / Юлія Кальницька ; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т соц. та політ. психології. - Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2021. - 264 с
10. Клейнман, Пол. Психологія 101. Факти, теорія, статистика, тести й таке інше [Текст] / Пол Клейнман ; [пер. з англ. Ю. Кузьменко]. - Харків : КСД, 2021. - 240 с.
11. Когнитивная психотерапия расстройств личности /Под ред.А.Бека,А.Фримена. – СПб. : Питер,2002. – 554с.(Серия “Практикум по психотерапии”).
12. Медична психологія [Текст] : підруч. для студентів закл. вищ. мед. освіти / [Осокіна О. І. та ін.] ; під заг. ред. проф. О. І. Осокіної ; Донец. нац. мед. ун-т, ПВНЗ "Київ. мед. ун-т". - Краматорськ ; Київ ; Слов'янськ : Хортиця, 2021. - 203 с.
13. Наталія Пеньковська, Роман Шептицький «Основи психологічного консультування в методі позитивної психотерапії»// Навчально-методичний посібник, 2017, 426 с.
14. Практична психологія: навчально-методичний посібник / Н. П. Зубалій, Н. В. Лазарева, О. С. Захарченко, О. Р. Котелевець, О. Р. Ткачишина,

Г. Г. Шиловцева, О. В. Летьак [за ред. проф. Н. П. Зубалий]. – К.: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2011. – 928 с.

15. Психологія здоров'я людини [Текст] : навч.-метод. посіб. / [І. В. Толкунова та ін.] ; за ред. Толкунової І. В. ; Каф. психології і педагогіки Нац. ун-ту фіз. виховання і спорту України. - Київ : Талком, 2021. - 242 с.

16. Психотерапія:учебник для вузов /Под ред.Б.Д.Карвасарского.– изд. 4-е, исправ. и доп.– СПб.: Питер, 2012.– 672с.

17. Федій О.Естетотерапія. Навчальний посібник.– К. :Центр навчальної літератури, 2007.– 256с.

18. Шестопа І.А.Казкотерапія як ефективний метод роботи психотерапевта з дітьми /І.А.Шестопа //Наукові записки Національного університету «Острозька академія».Серія «Психологія» :науковий журнал.Острог : Вид-во НаУОА, 2020. № 10.– С. 143-147.

19. Яковицька Л.С. Психологія управління [Текст] : навч. посіб. / Л. С. Яковицька ; Нац. авіац. ун-т. - Київ : НАУ, 2021. – 170 с.

20. Яценко Т.С.Психологічні основи групової психокорекції: навч.посібник /Т.С.Яценко.– К.: Либідь,1996.– 264с.

Допоміжні

1. Актуальні проблеми освітньо-реабілітаційного простору: педагогіка, психологія, соціологія [Текст] : монографія / за заг. ред. д-ра пед. наук., проф. В. В. Нечипоренко, за ред. д-ра пед. наук, доц. М. А. Дергач ; Комунал. закл. вищ. освіти "Хортиц. нац. навч.-реабілітац. акад." Запоріж. облради. - Запоріжжя : Вид-во Хортиц. нац. акад., 2021 . Т. 1 / [В. Й. Бочелюк та ін.]. - 2021. - 218 с..

2. Мартиненко С. М. Основи діагностичної діяльності вчителя початкової школи (навчально-методичний посібник) / С. М. Мартиненко // К. : Київський університет імені Бориса Грінченка, 2010. – 264 с

3. Митник О.Я. Психологія навчання як цілісного творчого процесу / О.Я. Митник // Відкритий урок – 2005. – № 23–24. – С. 34 – 36.

4. Митник О.Я. Як навчити дитину мистецтва мислення / Олександр Якович Митник. – К.: Початкова школа, 2006. – 104 с.

5. Навчання у початковій школі як цілісний творчий процес: теорія і практика / за ред. В.І. Бондаря, упорядкув. О.Я. Митника. – К.:Початкова школа, 2011. – 384 с.

6. Психологія освітнього менеджменту [Текст] : навч.-метод. посіб. / [уклад. Л. В. Мафтин] ; Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. - Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича : Рута, 2021. - 295 с.

7. Омельченко, Вікторія Вікторівна Соціальна психологія та конфліктологія [Текст] : навч. посіб. / В. В. Омельченко ; Харків. нац. ун-т радіоелектроніки. - Харків : ХНУРЕ, 2020 . Ч. 1 : Соціальна психологія : навч. посіб для студентів усіх спец. і форм навч. - 2021. - 173 с.

8. Яремчук, Оксана Василівна. Історична психологія: націєтворчий потенціал [Текст] : монографія / О. В. Яремчук ; Нац. акад. пед. наук

України, Ін-т соц. та політ. психології. - 2-ге вид., перероб. і допов. - Кам'янець-Подільський : Рута, 2021. - 149 с

9. Ткаченко, Олександр Анатолійович. Психологія акмеологічного розвитку особистості [Текст] : автореф. дис. ... д-ра психол. наук : 19.00.01 / Ткаченко Олександр Анатолійович ; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т психології ім. Г. С. Костюка. - Київ, 2021. - 44 с.

10. Татенко, Віталій Олександрович. Соціальна психологія націєтворення: суб'єктно-вчинковий підхід [Текст] : монографія / В. О. Татенко ; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т соц. та політ. психології. - 2-ге вид., перероб. і допов. - Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2021. - 141 с

11. Климчук, Віталій Олександрович. Психологія посттравматичного зростання [Текст] : монографія / В. О. Климчук ; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т соц. та політ. психології. - 2-ге вид., перероб. і допов. - Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2021. - 156, [1] с.

Інформаційні ресурси

1. http://abc.vvsu.ru/Books/metod_prep_psih/page0001.asp
2. https://stud.com.ua/85543/psihologiya/metodika_vikladannya_psihologiyi
3. http://maup.com.ua/ua/navchannya-u-maup/library/pidruchniki/psihologiya/metodika_vikladannya_psihologii.html
4. <http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D0%BA%D0%B0%20%D0%B2%D0%B8%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf?id=1cce4002-ce8d-4991-809f-f0fcd3d3994b>
5. <http://www.nbuiv.gov.ua/>-Національна бібліотека України ім.В.І.Вернадського.
6. <http://hklib.npu.edu.ua/> Наукова бібліотека національного педагогічного університету ім. М.П.Драгоманова.
7. <http://www.koob.ru/> - електронна бібліотека «Куб»
8. <http://pro.fpko.ru/post-name/286/> -федерація психологів-консультантів онлайн.
9. <http://upsihologa.com.ua/>- портал професійних психологів України «У психолога».